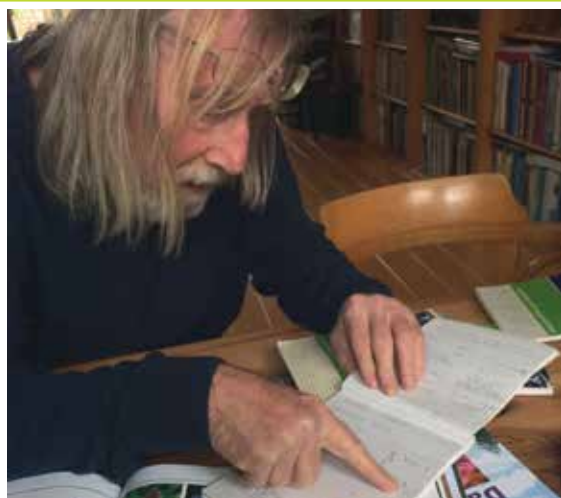

Vlinderwerkgroep Drenthe

Van Ate tot atlas

Al een aantal decennia zet de Vlinderwerkgroep Drenthe zich in voor het vergroten van de kennis over de Drentse dagvlinders en nachtvlinders. Door het in beeld brengen van de verspreiding en ontwikkeling van de vlinderpopulaties draagt de Vlinderwerkgroep direct en indirect bij aan de bescherming van dagvlinders in de provincie. En dat op vrijwillige basis.

Stefan Pronk

Tekst:

Stefan Pronk

Vlinderwerkgroep

Drenthe

Ate Dijkstra

Een van de grondleggers van de Vlinderwerkgroep Drenthe is Ate Dijkstra. Vanaf het begin is hij betrokken bij de oprichting en de activiteiten. Als veldmedewerker bij de provincie heeft hij veel uren in het veld doorgebracht voor het uitvoeren van flora-karteringen. Waarnemingen van vlinders kon hij daarbij gemakkelijk 'meenemen'. Alles werd vastgelegd in notitieblokjes.

Tegenwoordig kunnen waarnemingen digitaal worden doorgegeven, onder andere via apps op de smartphone. Natuurlijk stimuleert de Vlinderwerkgroep de vrijwilligers om met de tijd mee te gaan, maar ook vandaag de dag zijn er nog steeds enthousiaste tellers die hun waarnemingen alleen op papier aanleveren. En ook voor Ate geldt dat hij niet volledig meegaat met de digitale ontwikkelingen. Dat weerhoudt hem echter niet om zowel in het veld als achter de schermen nog steeds veel werk te verzetten.

Vanaf 2004 was Ate voorzitter van de Vlinderwerkgroep. Eind 2018 heeft hij het stokje overgedragen aan Stefan Pronk, waarmee Ate een jonge generatie vlinderliefhebbers de ruimte geeft om zich in te zetten voor de vlinders in Drenthe.

De Vlinderwerkgroep Drenthe hoopt nog vele jaren te kunnen bouwen op zijn kennis en trouwe dienst, maar grijpt dit artikel graag nog even aan om hem te bedanken voor zijn jarenlange inzet voor de dagvlinders in Drenthe!

De Vlinderwerkgroep Drenthe is als een van de eerste werkgroepen opgericht en uitgegroeid tot een van de grotere in Nederland. En ook op dit moment zit de Vlinderwerkgroep zeker niet stil! Wat is het geheim in Drenthe?

Ontpopping

De Vlinderstichting riep 1989 uit tot Nationaal Vlinderjaar. Verschillende organisaties in Drenthe sloegen als voorbereiding daarop in 1988 onder de noemer 'Vlindervriendelijk Drenthe' de handen ineen. Er werd een groot aantal activiteiten ontplooid. Zo is er onder andere voorlichting gegeven over en veel aandacht besteed aan het vlindervriendelijk beheer van allerlei lijnvormige landschapselementen zoals wegbermen. Vervolgactiviteiten werden georganiseerd onder de naam Werkgroep Vlinders Drenthe, waarmee de basis voor de in 1990 officieel opgerichte Vlinderwerkgroep Drenthe werd gelegd.

De Werkgroep Vlinders Drenthe wil onder andere de kennis over de (verspreiding van) Drentse dagvlinders vergroten en meer aandacht vragen voor typisch Drentse vlinders, zoals de precaire situatie van de heide- en veenvlinders. De Vlinderwerkgroep wordt gevormd door tientallen vlinderliefhebbers die een bijdrage leveren aan de provinciale doelstelling van de groep. Het bestuur vervult vooral een rol in het overdragen van kennis en het organiseren van kennisuitwisseling en samenwerking tussen de vlinderliefhebbers. Zo is er twee maal per jaar een vrijwilligersavond en elk jaar brengt de Vlinderwerkgroep een uitgebreide nieuwsbrief uit met onderzoeksresultaten, bijzondere waarnemingen en ontwikkelingen en interessante weetjes. Ze zijn te vinden op de website www.vlinderwerkgroepdrenthe.nl.

Andere vlinder- en libellenwerkgroepen

In heel Nederland zijn vlinder- en libellenwerkgroepen actief. Een lijst met alle werkgroepen is te vinden op www.vlinderstichting.nl. Willen jullie als werkgroep ook een keer in Vlinders wat vertellen over jullie activiteiten, neem dan contact op met Liesbeth van Agt.

Stefan Pronk

De drie versies van de Drentse dagvlinderatlas.

Drie Drentse dagvlinderatlassen

Dankzij de vele waarnemingen van dagvlinders die sinds het ontstaan van de Vlinderwerkgroep zijn verzameld, kon in 1992 'Dagvlinders in Drenthe' verschijnen. In deze atlas is de verspreiding van de dagvlindersoorten per atlasblok (5 x 5 km) weergegeven. Voor een meer provinciale aanpak van de bescherming van en het beheer gericht op dagvlinders is dat echter een te grove schaal. Begin jaren '90 is daarom besloten een atlas te maken met verspreidingskaarten per kilometerhok. In deze inventarisatieperiode (1989 - 2001) is ook expliciet gekeken welke nectarplanten de verschillende vlindersoorten bezoeken. Daardoor kon de Vlinderwerkgroep in 2003 in de tweede 'Dagvlinders in Drenthe' een compleet overzicht van nectarplanten van de Drentse dagvlinders

presenteren. Informatie die van onschatbare waarde is om de dagvlinders bescherming te kunnen bieden. Eind 2016 is opnieuw een verspreidingsatlas verschenen, waarin het voorkomen en de verspreiding van dagvlinders over de periode 2007-2015 in beeld is gebracht. De resultaten in deze atlas laten voor veel dagvlinders in Drenthe helaas een achteruitgang zien.

Vlinder(com)motie in Drenthe

De alarmerende resultaten uit de recentste dagvlinderatlas van de Vlinderwerkgroep zijn voor de Provinciale Staten van Drenthe aanleiding geweest om in 2017 unaniem de 'motie boerenlandvlinders' aan te nemen. Die heeft eind 2018 geresulteerd in een afsprakenkader, waarin de provincie, gemeenten en waterschappen met ondersteuning van groene organisaties hebben vastgelegd dat ze zich sterk gaan maken voor natuurvriendelijke bermen, oevers en overhoekjes. De Vlinderwerkgroep is uiteraard blij met het feit dat de achteruitgang van de biodiversiteit en specifiek de dagvlinders in Drenthe een prominente(re) plek op de provinciale politieke agenda heeft gekregen.

De nieuwe uitdaging: Nachtvinders Drenthe

Een aantal jaren geleden is onder de hoede van de Vlinderwerkgroep een werkgroep gestart met inventarisatie van nachtvinders. Doel hiervan is om ook voor de nachtvinders binnen een aantal jaren een eerste verspreidingsatlas te kunnen presenteren. Een nieuwe uitdaging voor de vlinderaars in Drenthe is geboren!

Joop Verburg

Leden van de werkgroep in actie tijdens de Nationale Nachtvlindernacht.